

BELEGGERSGIDS

INHOUD

INLEIDING	5
1. BASISRISICO'S	7
1.ONDERNEMINGS- EN INTRINSIEK RISICO	7
2.CONJUNCTUURRISICO	7
3.INFLATIERISICO	7
4.LANDENRISICO	7
5.WISSELKOERSRISICO	7
6.LIQUIDITEITRISICO	7
7.RISICO VAN REACTIES VAN PSYCHOLOGISCHE AARD	8
8.KREDIETRISICO	8
9.TEGENPARTIJRISICO	8
10.EXTRA RISICO OPKOMENDE MARKTEN	8
11.OVERIGE BASISRISICO'S	8
2. KORTE BESCHRIJVING EN SPECIFIEKE RISICO'S VOOR BEPAALDE BELEGGINGEN	10
1.TERMIJNDEPOSITO'S	10
RISICO'S	10
2.OBLIGATIES	10
A. KENMERKEN VAN KLASSIEKE OBLIGATIES	10
B. IN AANDELEN CONVERTEERBARE OBLIGATIES	10
C. OBLIGATIES VAN HET COCO-TYPE	10
D. RISICO'S IN VERBAND MET OBLIGATIES	11
1. Insolvabiliteitrisico	11
2. Renterisico	11
3. Risico van vervroegde aflossing	11
4. Wisselkoersrisico	11
5. Herbeleggingsrisico	11
6. Liquiditeitsrisico	11
7. Risico van niet-aflossing of van voorwaardelijke aflossing	11
8. Specifieke risico's voor bepaalde obligaties	11
3.AANDELEN	12
A. KENMERKEN	12
B. RISICO'S	12
1. Inflatieisico	12

2. Marktrisico	12
3. Risico van niet-betaling van dividend	12
4.DERIVATEN	12
A. OPTIES	13
B. WARRANTS	13
C. TERMIJNCONTRACTEN VAN HET TYPE "FUTURES"	13
D. TERMIJNCONTRACTEN VAN HET TYPE "FORWARD"	14
E. RUILCONTRACTEN ("SWAPS")	14
5.GESTRUCTUREERDE PRODUCTEN	14
A. KENMERKEN	14
B. RISICO'S	14
1. Risico's met betrekking tot het kapitaalelement	14
2. Liquiditeitsrisico	14
3. Risico van vervroegde aflossing	15
4. Risico van niet-betaling van coupons	15
C. VOORBEELD VAN EEN OMGEKEERD CONVERTEERBARE OBLIGATIE	15
6.BELEGGINGSFONDSEN	15
A. ALGEMENE RISICO'S	15
1. Beheerrisico	15
2. Risico van koersdaling van deelbewijzen of aandelen	16
B. CATEGORIEËN	16
1. Geldmarktfondsen	16
2. Obligatiefondsen	16
3. Aandelenfondsen	16
4. Gediversifieerde / Geprofileerde fondsen	16
5. Enkele soorten bijzondere fondsen	16
a. Sectorfondsen	16
b. Trackers	16
Specifieke risico's van trackers	17
1. Koersrisico	17
2. Risico van niet-betaling van dividend	17
3. Ondernemingsrisico	17
c. Absolute Return-fondsen	17
d. Alternatieve fondsen	17
1. Hedgefondsen	17

2. Hedgefondsen (<i>Fonds de Hedge Funds</i>)	17
e. Offshore-fondsen	18
Specifieke risico's van offshore-fondsen	18
1. Geen transparantie	18
2. Hefboomeffect	18
3. Mogelijk beperkte liquiditeit	18
f. Kapitaalfondsen - Risico of Private equity	18
7.PRIVATE EQUITY	18
A. KENMERKEN	18
B. RISICO'S	18
1. Risico op kapitaalverlies	18
2. Liquiditeitsrisico	19
3. Het risico dat verbonden is aan de waardering van de effecten	19
4. Risico verbonden aan beleggingen in niet-beursgenoteerde vennootschappen	19
5. Kredietrisico	19
6. Risico met betrekking tot "mezzanine" financieringsinstrumenten	19
7. Rente- en wisselkoersrisico's	19
8. Risico verbonden aan de belegging bij engagement	19
3. WOORDENLIJST	20

Elke belegging brengt risico's met zich mee. De Bank beveelt beleggers aan om zorgvuldig de risico's na te gaan die verbonden zijn met elk van hun beleggingen en hun portefeuille te spreiden om het totale risico te verminderen naargelang hun situatie en de doelen die zij nastreven.

Onze cliëntadviseurs zijn steeds beschikbaar voor het bestuderen van elk bijzonder geval en voor het geven van advies.

> *Samenvatting*

INLEIDING

In dit document verstrekt de Bank informatie over de belangrijkste kenmerken en risico's die aan de meest courante financiële instrumenten verbonden zijn. Bijkomende informatie over een bepaald product of een financieel instrument kan ook verstrekt worden, ook al wordt dit niet uitdrukkelijk vermeld in dit document.

De Bank zal in alle gevallen haar Cliënten alle wettelijk vereiste informatie ter beschikking stellen, en indien gewenst, deze informatie ook aan hen overmaken.

De Cliënt kan een prospectus (indien beschikbaar) bij de Bank opvragen voor een product dat bij de Bank aangekocht wordt. Cliënten kunnen deze informatie zowel online of in papiervorm verkrijgen. Een prospectus van ICBE fondsen is meestal op de website van de beheerder terug te vinden. Wanneer een financieel instrument het voorwerp uitmaakt van een openbare bieding in het kader waarvan een prospectus wordt gepubliceerd, dan moet het prospectus verplicht beschikbaar zijn via het internet.

1. BASISRISICO'S

Risico is inherent aan financiële instrumenten en wijst op de aanwezigheid van onzekere factoren. Mat andere woorden, daadwerkelijk behaalde resultaten kunnen onder of boven de verwachtingen uitkomen. In het slechtste geval kan de cliënt het belegde kapitaal deels of zelfs volledig verliezen.

1. ONDERNEMINGS- EN INTRINSIEK RISICO

De belegger dient zich ervan bewust te zijn dat elke belegging in een effect dat is uitgegeven door een emittent, een risico van koersdaling biedt op grond van overwegingen die voortvloeien uit het beheer van deze emittent.

2. CONJUNCTUURRISICO

Veranderingen in de activiteiten binnen een markteconomie leiden over het algemeen tot repercussies op de koersontwikkeling van financiële instrumenten. De koersen volgen nagenoeg het ritme van de neerwaartse en opwaartse groei van de economie. De duur en de omvang van economische cycli van groei en neergang variëren. Dat geldt ook voor de repercussies op de verschillende economische sectoren. Bovendien kan de conjunctuurcyclus per land verschillen.

Als bij een beleggingsbeslissing geen of een foute analyse wordt gemaakt van de conjuncturele ontwikkeling kan dit leiden tot verlies. Vooral moet worden gelet op de gevolgen van de conjunctuurcyclus voor de koersen van financiële instrumenten.

3. INFLATIERISICO

De belegger kan verlies lijden als gevolg van een devaluatie of van een afwaardering van de valuta waarin hij belegt. Dit kan zowel van invloed zijn op de waarde van het bestaande vermogen als op het verwachte rendement van dit vermogen.

4. LANDENRISICO

In geval van een beperking van het vrije verkeer van een buitenlandse valuta of van financiële instrumenten is het mogelijk dat een buitenlandse debiteur, hoewel solvabel, geen rentebetaling of terugbetaling van de schuld aan het einde van de looptijd kan doen. Dit gebeurt vooral in geval van economische sancties of wisselkoersbeperkingen in het land van origine. Dit risico vloeit voort uit plaatselijke economische en/of politieke instabiliteit.

De betalingen waarop de belegger recht heeft, kunnen in geval van een gebrek aan deviezen of betalingsbeperkingen ten opzichte van het buitenland niet plaatsvinden. Een dergelijk scenario kan optreden in geval van een obligatie-emissie in een buitenlandse valuta die op een bepaald moment niet converteerbaar is als gevolg van wisselkoersbeperkingen. Uit preventieve overwegingen dient de belegger kennis te nemen van onderzoek en informatie over het landenrisico

zoals gepubliceerd door gespecialiseerde instellingen (OESO, COFACE) enz.)

5. WISSELKOERSRISICO

Wisselkoersen schommelen. Er bestaat dus een wisselkoersrisico vanaf het moment dat een belegger een financieel instrument bezit dat is uitgegeven in een buitenlandse valuta. Belangrijke elementen die van invloed zijn op de valutakoersen zijn met name het inflatiepercentage van het betreffende land, het verschil tussen de rentetarieven ten opzichte van het buitenland, de visie op de conjuncturele ontwikkeling, de plaatselijke en mondiale politieke situatie en de veiligheid van de belegging. Daarnaast kunnen gebeurtenissen van psychologische aard, zoals een verminderd vertrouwen in de politieke leiders, tot een verzwakking van de valuta van een land leiden.

6. LIQUIDITEITRISICO

In geval van onvoldoende marktliquiditeit loopt de belegger het risico dat hij zijn financiële instrumenten niet kan verkopen.

Men moet onderscheid maken tussen illiquiditeit in verband met vraag en aanbod en illiquiditeit op grond van kenmerken die inherent zijn aan het financiële instrument of de marktpraktijk.

Illiquiditeit in verband met vraag en aanbod treedt op als de vraag naar of het aanbod van een financieel instrument tegen een bepaalde koers erg zwak of niet-bestaand is. In deze gevallen kunnen bied- en laatorders niet direct worden uitgevoerd dan wel slechts gedeeltelijk, of tegen ongunstige voorwaarden. Bovendien kunnen de transactiekosten hoger zijn.

Illiquiditeit op grond van kenmerken die inherent zijn aan het financiële instrument of de marktpraktijk treedt bijvoorbeeld op in geval van een lange procedure voor het overschrijven van transacties op aandelen op naam, wanneer sprake is van dezelfde kenmerken als voor het betreffende financiële instrument (gesloten risicokapitaalfonds) of bij grote vertraging bij de uitvoering als gevolg van plaatselijke gebruiken.

De emittent van effecten kan niet garanderen dat het mogelijk zal zijn om een markt te creëren of in stand te houden waarop die effecten verhandeld kunnen worden, en zelfs niet dat er een prijs voor de effecten of een regelmatige raming van hun waarde beschikbaar zal zijn. De liquiditeit van de effecten kan dus beperkt zijn, wat betekent dat de houders ervan moeilijkheden kunnen ondervinden om ze te verkopen en genoodzaakt kunnen zijn om de effecten aan te houden tot hun einddatum of vervaldag (indien het om effecten met een einddatum of vervaldag gaat). Tevens geldt dat, indien een derde interesse toont om deze effecten aan te kopen, de prijs voor de transactie afhankelijk zal zijn van de biedprijs van die derde en dus mogelijk niet overeenstemt met dan de marktwaarde van het product en lager is dan de

nominale waarde en/of de oorspronkelijke aankoopprijs. Het liquiditeitsrisico kan dus aanleiding geven tot een minderwaarde op de verkoopprijs wanneer er op korte termijn een verkoop dient plaats te vinden.

7. RISICO VAN REACTIES VAN PSYCHOLOGISCHE AARD

Irrationale factoren kunnen de algemene koersontwikkeling beïnvloeden zoals bijvoorbeeld trends, opinies en geruchten die tot aanzienlijke koersdalingen kunnen leiden hoewel de financiële situatie en de ondernemingsvooruitzichten zich niet ongunstig hebben ontwikkeld. In dit geval is sprake van een algemene risico-aversie in de markt.

Daarnaast kunnen gebeurtenissen van psychologische aard, zoals een verminderd vertrouwen in de politieke leiders, leiden tot een verzwakking van de valuta en daarmee de economie van een land.

8. KREDIETRISICO

De aankoop van financiële instrumenten die zijn gefinancierd via een krediet biedt bepaalde voordelen. Als een belegger gebruik kan maken van een krediet kan hij nieuwe activa verwerven met behoud van zijn financiële instrumenten.

Hij loopt echter het risico dat hij aanvullende garanties moet bieden als de waarde van de aangemelde financiële instrumenten onvoldoende is of wordt. Als hij deze niet kan bieden, kan de Bank gedwongen zijn de waarde van de aangemelde effecten op een ongunstig moment te verkopen.

Met de aankoop van een met krediet aangeschaft financieel instrument kan worden geprofiteerd van een hefboomeffect. Het begrip hefboomeffect wordt gedefinieerd in de woordenlijst.

9. TEGENPARTIJRISICO

De belegger moet zich vergewissen van de identiteit van de tegenpartij met wie hij een contract aangaat. Faillissement van de tegenpartij kan leiden tot geheel of gedeeltelijk verlies van het belegde kapitaal. De rating van de tegenpartij is een belangrijke indicatie voor de inschatting van het risico.

10. EXTRA RISICO OPKOMENDE MARKTEN

In geval van een belegging in een opkomende markt kan sprake zijn van een groter aantal risico's dan hiervoor beschreven. Bijvoorbeeld: politieke en economische risico's hebben meer invloed op de koers van financiële instrumenten van opkomende markten dan in het geval van andere landen. Daarnaast reageren opkomende markten over het algemeen sterker en langduriger op natuurrampen of oorlogen.

11. OVERIGE BASISRISICO'S

■ Risico in verband met informatie

De belegger kan tot onverstandige beleggingsbeslissingen worden aangezet door een gebrek aan informatie dan wel onvolledige of onjuiste gegevens. Het is verstandig om vóór een belegging meerdere bronnen te raadplegen.

■ Overdrachtsrisico

Bij het plaatsen van een order moet de belegger een aantal gegevens verstrekken die de Bank nodig heeft om deze order uit te voeren. Hoe exacter de order, des te minder het risico.

■ Risico in verband met transactiekosten

De kosten en de commissies van alle betrokken partijen bij de uitvoering van een order worden aan de belegger in rekening gebracht. Een belegging rendeert pas als alle kosten zijn verdisconteerd.

De basisrisico's gelden voor elk soort belegging. De belegger moet zich bewust zijn van het feit dat de hierboven beschreven risico's cumulatief kunnen optreden, afhankelijk van het betreffende financiële instrument, met als consequentie een verhoging van het totale risico.

Een krediet in valuta's leidt dus tot zowel een krediet- als een wisselkoersrisico. Voor een lening in een buitenlandse valuta bestaat het risico dat de belegger, in geval van een waardedaling van zijn referentievaluta ten opzichte van de valuta van de lening, meer geld moet terugbetalen dan het geval zou zijn geweest als het zijn eigen valuta betrof.

Bijvoorbeeld: Een Franse cliënt van wie het inkomen/vermogen in euro uitgedrukt wordt, gaat een krediet aan met een tegenwaarde van CHF 100'000. Indien de CHF aan het einde van de leningstermijn met 33% gestegen is ten opzichte van de EUR, dan wordt van de cliënt verwacht dat hij een bedrag van EUR 133'000 uitbetaalt om de CHF aan te kopen, teneinde zijn krediet te kunnen aanzuiveren. Indien de lening in EUR aangegaan was, dan zou de cliënt slechts het oorspronkelijke bedrag van EUR 100'000 dienen terug te betalen.

2. KORTE BESCHRIJVING EN SPECIFIEKE RISICO'S VOOR BEPAALDE BELEGGINGEN

1. TERMIJNDEPOSITO'S

Een termijndeposito bestaat uit een deposito in contanten, voor een bepaalde tijd, bij een bankinstelling.

Het deposito kan worden afgesloten voor korte, middellange en lange termijn. Voor het deposito gelden vaste of variabele rentebedragen. In principe wordt het deposito pas aan het eind van de looptijd beschikbaar gesteld. Voor een vroegde terugbetaling is instemming van de bank vereist; meestal moet een boete worden betaald.

RISICO'S

Op termijndeposito's zijn over het algemeen risico's van inflatie, wisselkoers, rentetarief en tegenpartij van toepassing.

2. OBLIGATIES

Obligaties zijn verhandelbare schuldeffecten, op naam of aan toonder, uitgegeven door een staat, een publieke instelling of een onderneming ten behoeve van degenen die kapitaal uitlenen en waarvan de nominale waarde bij de emissie overeenkomt met een deel van het totale leenbedrag. Voor obligaties kan een vaste, variabele of zelfs 0%-rente (nulcoupon) gelden. De looptijd en de wijze van terugbetaling worden tevoren vastgesteld. De koper van een obligatie is ten opzichte van de emittent houder van het schuldeffect. Als hij dat wil kan hij zijn recht (in de praktijk: zijn obligatie), zodra dit beursgenoteerd is, verkopen tegen de lopende koers.

A. KENMERKEN VAN KLASSIEKE OBLIGATIES

- **Coupons / rente** : Voor het verstrekken van een lening geldt over het algemeen een vergoeding. Het te ontvangen rentebedrag en de uitbetalingsfrequentie worden vastgesteld op het moment van inschrijving.
- **Terugbetaling**
  - *op tevoren vastgestelde data*: behoudens andersluidende bepalingen of insolventie van de emittent worden de leningen ofwel aan het eind van de looptijd ofwel door middel van annuïteiten terugbetaald.
  - *op niet-vastgestelde data*: de emittent kan zich het recht voorbehouden om tot terugbetaling over te gaan op een datum die hij op een later tijdstip zelf vaststelt.
- **Looptijd**: korte termijn (minder dan 3 jaar ¹), middellange termijn (3 tot 7 jaar ¹) of lange termijn (langer dan 7 jaar ¹). NB: er bestaan ook zogeheten 'eeuwigdurende' obligaties; zie de definitie in de woordenlijst.
- **Rendement**: het rendement van een obligatie is het ontvangen rentebedrag met inachtneming van de dagwaarde van de obligatie op de obligatiemarkt. Als de obligatie tijdens de looptijd werd aangeschaft, is

de coupon (de rente) slechts een onderdeel van het rendement: er moet rekening worden gehouden met de aanschaffingsprijs. Men kan zeggen: hoe hoger de betaalde prijs voor de obligatie, hoe lager het rendement, en omgekeerd.

- **Emissiekoers**: een obligatie kan à pari (100% van de nominale waarde) ofwel tegen een lagere of hogere koers worden uitgegeven.

B. IN AANDELEN CONVERTEERBARE OBLIGATIES

Dit soort obligaties, waarvoor over het algemeen een vaste rente geldt, kan op verzoek worden omgezet in aandelen tegen een bij de uitgifte vastgestelde koers of tegen een op een vaste datum of gedurende een bepaalde periode vaststelbare koers. Als hij dat wenst kan de koper van de obligatie aldus aandeelhouder worden van de onderneming waaraan hij geld heeft geleend. In geval van niet-uitoefenen van het conversierecht blijven de regels voor terugbetaling en rentevergoeding die bij de uitgifte werden vastgesteld, onveranderd.

Vanwege het conversierecht is de coupon op dit soort obligaties over het algemeen lager dan die voor een gewone obligatie. De koers van converteerbare obligaties hangt voornamelijk af van de waarde van de onderliggende aandelen. Als de koers van het aandeel daalt, daalt die van de converteerbare obligatie dus eveneens. Het verliesrisico voor dergelijke obligaties is dus groter dan bij obligaties zonder conversierecht (maar meestal lager dan het verliesrisico bij een rechtstreekse belegging in het betreffende aandeel).

Converteerbare obligaties mogen niet worden verward met obligaties die worden afgelost in aandelen waarbij de terugbetaling exclusief in aandelen geschiedt en wel op een vast tijdstip. De belegger is in dat geval blootgesteld aan een verliesrisico op basis van de aandelen die op de vervaldag worden geleverd.

Sommige obligaties zijn converteerbaar, niet op initiatief van diegene die erop inschrijft, maar van de emittent ervan. Dit is het geval voor de "CoCos" (Contingent Convertible Instruments), hybride instrumenten die worden uitgegeven door de banken. Dit zijn schuldeffecten die op initiatief van de uitgevende bank kunnen worden geconverteerd in kapitaaleffecten naar aanleiding van een vooraf bepaalde gebeurtenis, over het algemeen wanneer de solvabiliteitsratio van laatstgenoemde onder een bepaalde drempel daalt. Sommige variëteiten kunnen worden gelijkgesteld met eeuwigdurende obligaties waarvan de emittent op elk moment naar eigen goeddunken de coupons kan opschorten.

C. OBLIGATIES VAN HET COCO-TYPE

"CoCo's" of "Contingent Convertible Bonds" zijn obligaties, of meer in het bijzonder, hybride financiële producten die onder bepaalde voorwaarden omgezet kunnen worden in aandelen. Het al dan niet zich voordoen van welbepaalde gebeurtenissen, die gepreciseerd staan in het prospectus, kan

¹ Volgens een algemeen aanvaarde classificatie.

een invloed hebben op het rendement, de terugbetalingsmodaliteiten en de vervaldatum van het product.

CoCo's worden door twee elementen gekenmerkt:

- Een opslorplingsmechanisme van verliezen door middel van een gedwongen transformatie van een CoCo (omzetting van de obligatie naar het aandeel) met een vooraf bepaald omzettingniveau, zelfs door middel van een volledig verval van de verplichting tot terugbetaling van het nominaal bedrag zonder omzetting in aandelen.
- Een trigger-element dat automatisch (de kapitalisatie-indicator van de bank daalt bijvoorbeeld onder een vooraf bepaald niveau) of discretionair (in dit geval is het de banktoezichthouder die de omzetting verplicht indien hij dit noodzakelijk acht) kan worden geactiveerd).

Rekening houdend met de diversiteit van CoCo's is het aanbevolen om de uitgiftedocumenten (prospectus, informatieblad...) van elke CoCo te analyseren om er de kenmerken van te bepalen.

De Bank verkoopt of adviseert CoCo's enkel aan "professioneel" aangeduide cliënten.

D. RISICO'S IN VERBAND MET OBLIGATIES

1. Insolubiliteitsrisico

De emittent kan tijdelijk of definitief insolvelabel zijn waardoor hij niet in staat is tot terugbetaling of rentevergoeding. De solvabiliteit van een emittent kan op grond van een aantal factoren tijdens de looptijd van de lening veranderen: algemene economische ontwikkeling, conjuncturele veranderingen, structurele veranderingen in verband met de emittent, financiële soliditeit van de onderneming, ontwikkelingen binnen de activiteitensector van de emittent, politieke veranderingen in het land van de emittent enz.

Dit risico kan variëren naargelang de obligaties werden uitgegeven door een publieke instelling of een onderneming aangezien deze laatste nu eenmaal afhankelijker is van de economische ontwikkeling.

Een verslechtering van de solvabiliteit van de emittent heeft ongunstige gevolgen voor de koers van de door hem uitgegeven obligaties.

2. Renterisico

Als de rente stijgt, daalt de koers van een vastrentende obligatie. De rentegevoeligheid van obligaties hangt vooral af van de nog resterende looptijd en van het nominale renteniveau.

Als de obligatie wordt aangehouden tot de vervaldag, bestaat er in principe geen renterisico. Als de obligatie daarentegen wordt verkocht, kan er een verlies optreden.

Dat geldt niet voor obligaties met variabele rente, omdat de opbrengst daarvan afhankelijk is van de renteontwikkeling.

3. Risico van vervroegde aflossing

In de obligatievoorwaarden kan het recht van de emittent voorzien zijn om de lening vervroegd af te lossen. Hij kan daartoe overgaan als hij een herfinanciering tegen goedkopere voorwaarden kan vinden. Een vervroegde aflossing kan van negatieve invloed zijn op het door de belegger verwachte rendement, omdat hij het risico loopt het terugbetaalde geld tegen ongunstiger voorwaarden te moeten uitleenen.

4. Wisselkoersrisico

Als de belegger inschrijft op een obligatie in een andere valuta, krijgt hij te maken met het wisselkoers- en renterisico van de betreffende valuta.

5. Herbeleggingsrisico

Als het verworven actief vóór de vervaldatum coupons of kasstromen oplevert, is niet bekend tegen welke rentevoet deze kunnen worden herbelegd tot de vervaldatum van het actief. Bij de berekening van het initiële rendement is er hier van uitgegaan dat deze coupons tegen hetzelfde percentage zullen worden herbelegd. Wanneer deze herbelegging tegen een lager rendement gebeurt, zal het totale rendement bijgevolg ook lager zijn.

6. Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico is het risico waarmee een belegger geconfronteerd kan worden wanneer hij het aangekochte financiële instrument in cash wil omzetten, omdat er geen handels- of referentiemarkt is waar hij zijn positie makkelijk of snel kan verkopen, of omdat er op korte termijn of op de datum waarop de belegger het wil verkopen, geen vraag naar dat instrument is op de referentiemarkt.

7. Risico van niet-aflossing of van voorwaardelijke aflossing

Sommige obligaties met een vast dividend zijn eeuwigdurend en hebben dus geen vervaldatum. Anderen hebben een datum voor de vervroegde terugbetaling vastgelegd. In dit geval moet u weten dat dit recht meestal alleen door de emittent kan worden uitgeoefend in overeenstemming met de voorwaarden van de emissie. Hierdoor is het mogelijk dat de belegger ertoe verplicht wordt om zijn belegging voor een lange periode aan te houden. Bij omwisselbare of converteerbare obligaties heeft de houder het recht om deze obligaties op een bepaalde datum om te wisselen voor aandelen. In de praktijk vormt dit een blootstelling aan het aandelenmarktrisico. Er bestaan ook converteerbare obligaties die een "gedwongen conversie" voorzien en waarbij de houder niet kan afzien van de omwisseling.

8. Specifieke risico's voor bepaalde obligaties

Bepaalde soorten obligaties (obligaties met nulcoupon, in buitenlandse valuta, converteerbaar, op indices, achtergesteld, enz.) brengen extra risico's met zich mee waarvan de belegger zich in het bijzonder rekenschap moet geven.

Bijvoorbeeld: de houders van achtergestelde obligaties worden in geval van faillissement van de emittent pas terugbetaald als alle schuldeisers die profiteren van een hogere rang, betaald zijn.

In het geval van "CoCos", kan de obligatiehouder, die aandeelhouder is geworden, zich in fine in een situatie bevinden waarbij hij de verliezen van de uitgevende bank dient te dragen. In geval van faillissement van de emittent, worden zijn aandelen in laatste rang terugbetaald eenmaal alle andere schuldvorderingen zijn terugbetaald. Hierdoor loopt de belegger het risico dat hij het belegde kapitaal verliest.

De belegger dient zich te informeren over de in het uitgifteprospectus vermelde risico's en pas na overweging daarvan over te gaan tot aankoop van dergelijke effecten.

3. AANDELEN

Een aandeel is een effect dat een deel van het kapitaal van de emittent vertegenwoordigt. De bezitter van een aandeel is de "aandeelhouder". Een aandeelhouder heeft recht op een deel van de eventuele winst van een onderneming, die wordt uitgekeerd in de vorm van een jaarlijks dividend, en dit in verhouding tot zijn deelname in het kapitaal. Een aandeelhouder strijkt maar dividenden op indien het inkomstenniveau van de onderneming het toelaat om dividenden uit te keren.

Een aandeel is een effect dat aan de aandeelhouder wordt geleverd als bewijs van zijn mede-eigendom in de onderneming. Naargelang het land van de emittent kan een aandeel op naam of aan toonder zijn of gedematerialiseerd (niet fysiek) zijn. Een aandeel is een deel van het maatschappelijk kapitaal van een kapitaalonderneming. Aandelen kunnen al dan niet aan een beurs genoteerd zijn.

A. KENMERKEN

- **Rendement:** het gedeelte van de winst dat wordt uitgekeerd aan elke aandeelhouder wordt 'dividend' genoemd;
- **Meer- of minderwaarde:** als het aandeel beursgenoteerd is, schommelt zijn koers op grond van de vraag en het aanbod. Als het aandeel niet beursgenoteerd is, zal de waarde van het effect afhangen van de waarde van de activa van de onderneming;
- **Rechten van de aandeelhouder:** uitkerings- en deelnemingsrechten; deze rechten liggen vast in de wetgeving en in de statuten van de emitterende onderneming;
- **Overdracht van aandelen:** de wijze van overdracht van een aandeel is afhankelijk van de vorm van het aandeel. Aan een overdracht kunnen voorwaarden of zelfs verbodsbepalingen zijn verbonden op grond van de wet, de statuten of een overeenkomst.

B. RISICO'S

1. Inflatierisico

De koper van een aandeel brengt kapitaal in de onderneming. Hij deelt in de winst en draagt bij aan het verlies. In geval van faillissement verliest hij zijn totale inbreng.

2. Marktrisico

Een algemene koersdaling op de markten die bijvoorbeeld het gevolg is van onzekerheid over de mondiale groeivoorzichten, kan de gehele aandelenmarkt op onvoorspelbare wijze beïnvloeden.

3. Risico van niet-betaling van dividend

Het dividend hangt af van de winst die door de emitterende onderneming wordt gerealiseerd. Bij geringe winst of bij verlies kan het dividend worden beperkt of zelfs geheel niet worden uitgekeerd.

In ieder geval bestaat er geen vast recht op dividend. Het bevoegde orgaan van de onderneming, meestal de Algemene vergadering van aandeelhouders, beslist over de jaarrekening van het vorige boekjaar en kan daarbij besluiten om al dan niet het geheel of een deel van de winst uit te keren.

4. DERIVATEN

Voor meer informatie over derivaten en de daarmee samenhangende risico's verwijzen wij u naar bijlage 1 van deze beleggersgids.

Algemeen

Derivaten zijn contracten die een persoon de mogelijkheid of het recht geven om, tijdens de looptijd van de belegging of op de vervaldatum van het derivaat zelf, van een andere persoon een activum te verkrijgen waarvan de koers onderhevig is aan schommelingen of aan voorwaarden met betrekking tot de rentevoet, tegen een prijs of in ruil voor verplichtingen die bij het sluiten van het contract zijn vastgesteld. De partijen kunnen onderhandelen op een handelsplatform of onderhands.

Deze instrumenten worden "derivaten" genoemd, omdat ze financiële rechten en verplichtingen vertegenwoordigen waarvan de waarde fluctueert of is afgeleid van die van de onderliggende activa of passiva.

Er bestaan verschillende soorten derivaten die zich onderscheiden door de aard van het onderliggende instrument (aandelen, obligaties, geldmarktinstrumenten, rente- of wisselkoersen, beursindexen of grondstoffen, enz.).

Gezien de zeer vele combinaties van producten waarin kan worden belegd, worden derivaten gekenmerkt door zeer uiteenlopende risicoprofielen. Sommige vertonen een beperkt risico en een onbeperkt opwaarts potentieel voor een deel, terwijl het andere deel een tegenovergestelde positie inneemt, omdat het blootstaat aan potentieel onbeperkte verliezen en potentieel beperkte winsten.

Op dezelfde manier kan de wijze van afwikkeling van een product een aanzienlijke invloed hebben op de soorten risico's die eraan verbonden zijn. Terwijl derivaten die contant worden afgewikkeld voornamelijk blootstaan aan tegenpartij- en marktrisico's, zijn derivaten die gepaard gaan met een

> Samenvatting

fysieke levering van de onderliggende waarde onderworpen aan dezelfde risico's en direct aan de risico's die verband houden met die onderliggende waarde na de levering ervan.

Naast de structuur van het product zelf vloeit een groot deel van het risico dat aan derivatencontracten verbonden is voort uit het feit dat deze contracten een hefboomeffect hebben. Dit betekent dat slechts een deel (in de vorm van een premie of een borgsom) van de totale blootstelling aan het marktrisico hoeft te worden betaald om een positie te openen en aan te houden. De effectieve blootstelling aan het marktrisico via derivatencontracten kan dus een bedrag vertegenwoordigen dat vele malen hoger ligt dan de premie of de aan de Bank betaalde of in haar voordeel gestelde borgsom.

Voor derivaten omvat het marktrisico de blootstelling aan veranderingen in de waarde van marktparameters zoals rentetarieven, wisselkoersen, aandelenkoersen, de ontwikkeling van indices of grondstofprijzen, maar ook de blootstelling aan prijsschommelingen van het onderliggende instrument of aan andere factoren zoals de impliciete volatiliteit of de tijdswaarde.

Gezien het brede spectrum aan risicoprofielen bij derivaten is het belangrijk om het rendementsrisicoprofiel van elke strategie met betrekking tot het betreffende product goed te begrijpen.

Twee optieproducten, een termijnproduct en de accumulatoren/decumulatoren worden hieronder gedefinieerd:

A. OPTIES

De koper van een optie verwerft het recht, maar niet de verplichting, om van de verkoper een bepaalde hoeveelheid van een onderliggend instrument te kopen (call) of te verkopen (put) tegen een vooraf vastgestelde prijs (de uitoefenprijs), of een geldbedrag te ontvangen dat gelijk is aan het verschil tussen de uitoefenprijs en de huidige koers van de onderliggende waarde, op een bepaalde datum ("Europese optie") of op elk moment tot de vervaldatum ("Amerikaanse optie").

De prijs die voor dit recht wordt betaald, wordt de premie genoemd. De verkoper van een optie verbindt zich er op zijn beurt toe om het onderliggende instrument aan de koper te verkopen (call) of te kopen (put), of om een bedrag te ontvangen dat gelijk is aan het verschil tussen de koers van het onderliggende instrument en de uitoefenprijs, ongeacht de huidige koers van het onderliggende instrument. Voor de koper van een optie is het marktrisico beperkt tot het bedrag van de premie (eventueel geherwaardeerd) en is dit aanzienlijk hoger voor de verkoper. De koper draagt bovendien een tegenpartijrisico ten aanzien van de tegenpartij waarmee hij de optie heeft verhandeld.

B. WARRANTS

Een warrant is een beursgenoteerd effect dat de koper het recht, maar niet de plicht geeft om een onderliggend instrument te kopen (call) of te verkopen (put) tegen een vooraf

door de partijen vastgestelde prijs, de zogenaamde "uitoefenprijs", en op een bepaalde datum, de zogenaamde "vervaldatum", tegen betaling van een premie.

De onderliggende waarde kan een aandeel of een beursindex zijn. De houder ontvangt de onderliggende waarde niet. Ze kan in contanten worden uitbetaald voor een bedrag dat overeenkomt met het verschil tussen (i) de koers van de onderliggende waarde en de uitoefenprijs gedeeld door de pariteit (call), of (ii) de uitoefenprijs en de koers van de onderliggende waarde gedeeld door de pariteit (put).

Tijdens de looptijd van de belegging varieert de prijs van de call of de put afhankelijk van verschillende variabelen, waaronder de koers van het onderliggende instrument, de impliciete volatiliteit of de risicovrije rentevoet. De tijd werkt in het nadeel van de houder. Voor een call is de uitoefenprijs de prijs waartegen de belegger het onderliggende instrument kan kopen. Bij een put is dit de prijs waartegen de belegger de onderliggende waarde kan verkopen. De koper van warrants bezit een koop- of verkoopoptie die de mogelijkheid biedt om potentieel hoge winsten te realiseren, terwijl de verliezen beperkt blijven tot de geïnvesteerde premie. Het voordeel van de warrant ligt in dit 'asymmetrische' winstprofiel. Het is onmogelijk om een warrant short te verkopen.

De prijs van warrants evolueert in functie van de schommelingen in de volgende elementen: verhouding tussen de prijs van de onderliggende waarde en de uitoefenprijs, vervaldatum, rentevoet, dividendrendement en impliciete volatiliteit.

C. TERMIJNCONTRACTEN VAN HET TYPE "FUTURES"

Een partij bij een termijncontract van het type "futures" verbindt zich ertoe om op de vervaldatum een bepaalde hoeveelheid van een onderliggend instrument te ontvangen of te leveren, tegen een prijs die bij het sluiten van het contract is vastgesteld. Net als opties kunnen deze contracten worden gebruikt om de koersschommelingen van een onderliggend actief af te dekken of erop te speculeren, maar ze onderscheiden zich doordat optiecontracten de houder het recht geven om een optie uit te oefenen, terwijl futures de houder de verplichting opleggen om het contract na te komen.

Een partij bij een "futurescontract" kan een betaling ontvangen als de waarde van de onderliggende waarde stijgt, terwijl de andere partij een betaling kan ontvangen als de waarde van de onderliggende waarde tussen twee data daalt.

Futures zijn gestandaardiseerde instrumenten die op de beurs (gereguleerde of georganiseerde markten) worden verhandeld. Het zijn gestandaardiseerde contracten wat betreft de hoeveelheid van de onderliggende waarde en de leverings- of betalingstermijnen. Futures op grondstoffen of fysieke goederen onderscheiden zich doorgaans van puur financiële futures, waarvan de onderliggende waarde een financieel instrument is.

D. TERMIJNCONTRACTEN VAN HET TYPE "FORWARD"

Forwards lijken op futures, maar onderscheiden zich door dat ze onderhands worden verhandeld en de voorwaarden ervan ofwel gestandaardiseerd zijn, ofwel tussen de koper en de verkoper worden overeengekomen.

Bij een termijnverkoop moeten de onderliggende waarden worden geleverd tegen de prijs die bij het sluiten van het contract is overeengekomen, zelfs als de koers van de onderliggende waarde inmiddels boven die prijs is gestegen. Het risico op verlies ligt dus in het verschil tussen deze twee waarden. Aangezien koersen in theorie onbeperkt kunnen stijgen, is ook het risico op verlies potentieel onbeperkt.

Bij een termijkoop moeten de onderliggende waarden worden geleverd tegen de prijs die bij het sluiten van het contract is overeengekomen, zelfs als de koers van de onderliggende waarde inmiddels onder die prijs is gedaald. Het risico op verlies ligt dus in het verschil tussen deze twee waarden. Het maximale verlies is het bedrag dat overeenkomt met de oorspronkelijk overeengekomen prijs.

E. RUILCONTRACTEN ("SWAPS")

In de meest algemene zin is een swap een overeenkomst waarbij partijen rentestromen of valuta's uitwisselen.

Swaps kunnen worden ingedeeld op basis van hun doel; de twee belangrijkste soorten zijn de valutaswap (of wisselkoersswap) en de renteswap.

De eerste is een dubbele valutatransactie waarbij de ene partij aan de andere partij contant een bedrag in een bepaalde valuta verkoopt in ruil voor een bedrag in een andere valuta, en zich ertoe verbindt dit bedrag op de vervaldag terug te kopen tegen een overeengekomen prijs die overeenkomt met de contante koers, vermeerderd of verminderd met het renteverskil tussen twee beleggingen met een looptijd die gelijk is aan die van de swap in elk van de betrokken valuta's.

De belangrijkste risico's die aan dit type swap verbonden zijn, zijn dus het renterisico op beide wisselkoersen, het valutarisico op de impliciete rente alleen, het liquiditeitsrisico en het tegenpartijrisico.

De tweede is een contract waarbij de partijen rentetarieven 'uitwisselen', dat wil zeggen dat zij zich ertoe verbinden elkaar met een overeengekomen frequentie bedragen te betalen die overeenkomen met de toepassing van verschillende rentetarieven op een bepaald nominaal bedrag. De belangrijkste risico's die aan dit type swap verbonden zijn, zijn het renterisico en het tegenpartijrisico. Bij sommige swaps kan ook de prestatie van een onderliggende waarde worden uitgewisseld.

5. GESTRUCTUREERDE PRODUCTEN

Voor meer informatie over gestructureerde producten en de daarmee samenhangende risico's verwijzen wij u naar bijlage 2 van deze beleggersgids

A. KENMERKEN

Een gestructureerd product bestaat over het algemeen uit een combinatie van twee financiële instrumenten waarvan het ene een kapitaalelement is (meestal een obligatie of een geldmarktinstrument) en het andere een risico-element (een derivaat, meestal een optie).

Voor gestructureerde producten gelden aldus de risico- en rentabiliteitskenmerken van de verschillende financiële instrumenten waaruit zij bestaan. De looptijd van de belegging wordt bepaald door het kapitaalelement.

Deze producten worden op maat gemaakt om te beantwoorden aan de wensen van beleggers die geen genoegen nemen met standaard financiële instrumenten (kapitaalbeleggingen, obligaties enz.).

De belegger moet zich in geval van een gestructureerd product bewust zijn van de volgende vragen:

- Wat is de tijdshorizon of de vervaldag van het product?
- Hoe is de kapitaalbescherming van het product?
- Hoe is het eventuele hefboomeffect?
- Welk risico kleeft er aan de toegepaste derivaten?

B. RISICO'S

Over het algemeen is het risiconiveau van een gestructureerd product afhankelijk van de blootstelling van het kapitaalelement. Producten met kapitaalgarantie zijn het minst risicovol en producten met een hefboomeffect zijn het meest risicovol. Binnen een zelfde categorie kunnen de risiconiveaus echter aanzienlijk verschillen.

1. Risico's met betrekking tot het kapitaalelement

Wanneer het gestructureerde product een volledige of gedeeltelijke kapitaalbescherming biedt, is de mate van die kapitaalbescherming afhankelijk van de soliditeit van de emitent of, in voorkomende gevallen, van de garant. Het kapitaal is dus slechts beschermd als de emitent of de garant op de vervaldag aan zijn verplichtingen kan voldoen.

De belegger geniet alleen bescherming als hij het product tot de vervaldag in bezit houdt. De bescherming geldt niet als hij het product eerder verkoopt want de prijs ervan kan op de secundaire markt lager zijn dan het nominale bedrag.

2. Liquiditeitsrisico

De belegger is over het algemeen gebonden aan de termijn van het product zoals voorzien bij de emissie. Als hij zijn belegging eerder van de hand wil doen, kunnen de geboden voorwaarden zeer ongunstig zijn. Er kan zelfs sprake zijn van volledige illiquiditeit van het product gedurende de gehele

looptijd, d.w.z. dat de belegger geen koper vindt en zijn belegging moet aanhouden tot de vervaldag en op dat moment in principe wordt terugbetaald door de emittent.

3. Risico van vervroegde aflossing

De emittent van een gestructureerd product kan voorzien in een vervroegde terugbetaling ten bate van zichzelf wanneer sprake is van een daling van het renteniveau op de markt. Een dergelijke vervroegde terugbetaling kan leiden tot een verandering in de aanvankelijk verwachte looptijd zoals voorzien aan het begin, gegeven het feit dat de belegger wellicht niet in staat is de terugbetaalde gelden tegen even zo goede voorwaarden te herbeleggen.

4. Risico van niet-betaling van coupons

Als het kapitaalelement van het gestructureerde product een obligatie is, bestaat, in geval van financiële moeilijkheden voor de emittent, het risico dat de eventueel voorziene coupons op de vastgestelde vervaldagen niet -deels of geheel- worden uitbetaald.

C. VOORBEELD VAN EEN OMGEKEERD CONVERTEERBARE OBLIGATIE

Een omgekeerd converteerbare obligatie is een door een bank uitgegeven gestructureerd product. Het kapitaalelement van een omgekeerde converteerbare obligatie bestaat uit een schuldeffect van een bank. Het risico-element is een optie waarmee de bank haar schuld kan aflossen door het initieel belegde bedrag of een bepaald aantal aandelen te storten.

Als de koers van deze aandelen op de vervaldag lager is dan het belegde bedrag, kan de bank kiezen voor levering van de aandelen. De houder van de omgekeerd converteerbare obligatie lijdt dan een verlies dat gelijk is aan het verschil tussen het belegd bedrag verminderd met de ontvangen aandelen. Dit verlies kan worden gecompenseerd - geheel of gedeeltelijk - door het bedrag van de geïncasseerde coupons. Tegenover dit risico stelt de uitgevende bank zich in principe verplicht tot uitbetaling van een hoge rente.

6. BELEGGINGSFONDSEN

Een beleggingsfonds is een onderneming of een organisatie in de vorm van een onverdeeld gezamenlijk bezit die bij een bepaald aantal beleggers geld ophaalt om dit te beleggen in verschillende activa volgens het principe van verdeling van de risico's en om de beleggers te laten profiteren van de resultaten van het vermogensbeheer. Binnen de Europese Unie worden deze aangeduid als Instellingen voor collectieve belegging. Voor deze instellingen gelden strakke tot minder strakke regels.

A. ALGEMENE RISICO'S

1. Beheerrisico

Omdat het rendement van een beleggingsfonds onder meer afhangt van de bekwaamheid van de beheerder en de kwaliteit van diens beslissingen, kunnen beoordelingsfouten bij het beheer van het fonds leiden tot verlies of minderwaarde.

2. Risico van koersdaling van deelbewijzen of aandelen

De waarde van de deelbewijzen of aandelen van een beleggingsfonds (aangeduid als IW of inventariswaarde) wordt regelmatig berekend (dagelijks, maandelijks, driemaandelijks, enz.); dit gebeurt op grond van de waarde die wordt toegekend aan de effecten, valuta's en andere activa die het te goed van het fonds vormen. Voor de IW bestaat dus het risico van een koersdaling die de koersdaling van de onderliggende activa weerspiegelt. Bij ongewijzigde overige variabelen kan men stellen: hoe groter de spreiding van de beleggingen, hoe minder het theoretisch risico op grote verliezen. Omgekeerd: als de beleggingen een meer gespecialiseerd karakter hebben en minder gespreid zijn, zijn de risico's groter. Men moet dus letten op de risico's verbonden aan de financiële instrumenten en overige activa waarin een fonds belegd is.

De belegger moet de specifieke risico's van elk fonds nagaan door met name kennis te nemen van het emissieprospectus en, in voorkomende gevallen, de KIID (Essentiële beleggersinformatie).

B. CATEGORIEËN

Beleggingsfondsen zijn er in vele verschillende soorten, waarvan de principes hieronder worden vermeld.

1. Geldmarktfondsen

Geldmarktfondsen beleggen in verhandelbare kortetermijn-schuldeffecten (minder dan een jaar) uitgegeven door staten, banken en ondernemingen. Het betreft hier vooral treasury notes, depositocertificaten en obligaties uitgegeven door multinationale ondernemingen. Het rendement van dit soort fondsen ligt dichtbij dat van de geldmarktrente, vandaar de benaming geldmarktfondsen.

Het doel van een geldmarktfonds is het bieden van stabiele inkomsten waarbij veel belang wordt gehecht aan bescherming van het belegde kapitaal.

Geldmarktfondsen zijn minder risicovolle fondsen. Er bestaat echter geen kapitaalgarantie. Om de risico's te beperken selecteert de beheerder geldmarkteffecten waarvoor de emittenten garanties bieden, met een looptijd van niet meer dan een jaar.

2. Obligatiefondsen

Obligatiefondsen beleggen in obligaties. Obligatieleningen kunnen met een vaste of variabele rente en met minder lange of lange (meer dan 1 jaar) looptijd worden uitgegeven. De risico's van deze fondsen zijn gelijk aan die van de onderliggende waarden van deze fondsen (zie hiervoor). Deze fondsen bieden het voordeel van spreiding en van toegang tot markten die soms krap zijn en moeilijk te benaderen door particulieren.

3. Aandelenfondsen

Aandelenfondsen beleggen voornamelijk in aandelen. Zoals het geval is bij obligatiefondsen zijn de risico's van aandelenfondsen gelijk aan die van de onderliggende waarden van deze fondsen (zie hiervoor).

4. Gediversifieerde / Geprofileerde fondsen

De categorie gediversifieerde fondsen omvat fondsen die niet vallen onder de drie belangrijke fondscategorieën (geldmarkt-, obligatie- en aandelenfondsen) zoals hierboven beschreven. Gediversifieerde fondsen beleggen in geldmarktproducten, obligaties en aandelen van een of meer geografische regio's. Zij kunnen ook beleggen in derivaten. De beheerder kiest zelfstandig de markt waarin hij wil beleggen, conform het prospectus van het fonds.

Geprofileerde fondsen zijn een soort gediversifieerd fonds dat bestaat uit bepaalde activa naargelang het door de belegger gewenste risiconiveau. Voor deze fondsen gelden benamingen als 'voorzichtig', 'evenwichtig' en 'dynamisch' naargelang het risiconiveau. Het risiconiveau en de looptijd van de belegging worden bij inschrijving vastgesteld.

Over het algemeen zijn er drie risiconiveaus:

- **profiel voorzichtig** voor beleggers die de voorkeur geven aan veiligheid en een korte beleggingshorizon (een tot drie jaar): de portefeuille bestaat voornamelijk uit obligaties en geldmarktproducten die niet zeer gevoelig zijn voor de ontwikkeling van de rentestanden en regelmatige inkomsten bieden; het rendement- en risicopotentieel zijn gering.
- **profiel evenwichtig** voor beleggers die bereid zijn om meer risico te lopen in ruil voor een betere opbrengst: hun portefeuille wordt evenwichtig verdeeld over aandelen, obligaties en renteproducten; zij bieden een gemiddeld rendement- en risicopotentieel;
- **profiel dynamisch** voor beleggers die een hoger rendement op langere termijn (minstens vijf jaar) willen: deze fondsen beleggen voornamelijk in aandelen en bieden een hoog rendement- en risicopotentieel.

5. Enkele soorten bijzondere fondsen

Deze fondsen onderscheiden zich door het soort activa waarin zij beleggen, hun beleggingsstrategie en hun vestigingsplaats.

a. Sectorfondsen

Sectorfondsen beleggen exclusief in een bepaalde sector of een bepaalde groep sectoren. Historisch gezien is voornamelijk sprake van vastgoed-, grondstoffen- en edelmetalfondsen. Tegenwoordig vindt men deze fondsen in alle sectoren (gezondheidszorg, milieu enz.).

b. Trackers

Trackers (ook wel Exchange Traded Funds indextrackers ofwel ETF's) zijn indexgerelateerde fondsen die proberen de resultaten van beursindices te kopiëren. Omdat zij dezelfde samenstelling hebben als de index die zij willen kopiëren, kennen zij dezelfde op en neerwaartse schommelingen als de index zelf, in voorkomende gevallen vermenigvuldigd met een bepaalde coëfficiënt (wanneer sprake is van een tracker met hefboomeffect).

Trackers zijn beursgenoteerd.

Zij maken het mogelijk om via één vehikel te beleggen in een totaal van waarden die een geografische regio vertegenwoordigen (binnenlandse of internationale indices) of een bepaalde activiteitssector (bijvoorbeeld banken of oliemaatschappijen).

Specifieke risico's van trackers

1. Koersrisico

De koersen van trackers worden geconfronteerd met onvoorspelbare marktschommelingen die zij kopiëren waardoor er een proportioneel verlies kan optreden. Lange en kortetermijnkoersschommelingen wisselen elkaar af en de duur van dit soort cycli kan niet worden voorspeld.

2. Risico van niet-betaling van dividend

Het dividend op een tracker wordt voornamelijk bepaald door de winsten van de ondernemingen die zijn opgenomen in de index waarin de tracker belegt. Bij een geringe winst of in geval van verlies kan het dividend worden beperkt of zelfs geheel niet worden uitgekeerd.

3. Ondernemingsrisico

De belegger dient na te gaan of er een intrinsiek risico bestaat voor elke waarde die in de tracker is opgenomen.

c. Absolute Return-fondsen

Het doel van een fonds met een absolute return is eerder het op termijn bieden van een positief en stabiel rendement dat hoger is dan dat van activa zonder risico, dan het behalen van een performance die beter is dan die van de referentie-index.

Absolute returnproducten kunnen worden gedefinieerd als:

- open fondsen,
- fondsen met dag- of weeknotering
- gereguleerd door de controleautoriteiten van de OESO (bij voorbeeld ICBE's of Luxemburgse fondsen van deel II),
- met een gepubliceerde doelstelling van een stabiel rendement in de tijd (vaak gedefinieerd als in relatie tot de geldmarkt) en
- waarvan de aangekondigde en/of gerealiseerde risico-parameters in principe niet die van de activacategorie obligaties met gemiddelde looptijd overschrijden (het marktrisico komt in principe niet hoger dan 6%).

d. Alternatieve fondsen

Alternatief beheer is de term voor een reeks zeer verschillende specifieke en technische beheermethodes en -strategieën die zich richten op een exact omschreven niche.

1. Hedgefondsen

Hedgefondsen zijn de bekendste alternatieve beheersvorm. Anders dan hun naam (hedge) zou doen vermoeden worden ze niet per se als 'afdekking' benut: in werkelijkheid gaat het deels om beleggingen met een hoog risico waarbij bovengemiddelde winsten worden nagestreefd. Een hedgefonds of

alternatief fonds is een beleggingsfonds dat voor zijn beleggingen gebruik maakt van derivaten en kan overgaan tot short selling of, met inzet van kredieten, een hefboomeffect nastreeft. Anders dan 'klassieke' fondsen behalen hedgefondsen hiermee over het algemeen een resultaat dat niet is gecorreleerd aan de algemene trends van de aandelen- en obligatiemarkten.

Een hedgefonds is over het algemeen minder transparant dan een traditioneel beleggingsfonds omdat de belegger niet altijd op de hoogte is van de gevolgde strategieën of ombuigingen van strategie noch van eventuele wisselingen van de beheerders. Bovendien hebben deze fondsen geen publicatieplicht. De belegger kan zijn belegging in een hedgefonds slechts op een bepaalde datum effectueren. Hedgefondsen hebben een beperkte liquiditeit, de blokkeringsperiodes zijn lang en de uitstapregels streng.

Het 'vak' hedgefondsen is zeer technisch en gespecialiseerd en wordt vrijwel alleen uitgeoefend door ervaren beheerders van wie het persoonlijk vermogen vaak deel uitmaakt van het fondskapitaal. De beheerders worden meestal betaald op grond van de performance van het fonds.

Gezien de minder grote spreiding van de portefeuilles (keuze voor één strategie) en de eventuele massale inzet van derivaten behoren hedgefondsen niet tot de traditionele categorieën van geregementeerde fondsen.

Een hedgefonds is over het algemeen gespecialiseerd in een bepaalde alternatieve strategie. Daarom bestaan er even zovele soorten als er alternatieve strategieën zijn. Hedgefondsen staan in de belangstelling bij gefortuneerde en goed geïnformeerde beleggers vanwege hun winstvooruitzichten buiten de globale markttrends.

2. Hedgefondsen (Fonds de Hedge Funds)

Men zou van een hedgefonds verwachten dat het zich specialiseert in een strategie en zich daar voortdurend aan houdt: dit is een kwestie van transparantie; een van de risico's verbonden aan een belegging in hedgefondsen is juist een niet-bekendgemaakte verandering van strategie ('style drift') als de aanvankelijk aangekondigde strategie niet de verwachte resultaten oplevert.

De resultaten van hedgefondsen lopen vaak sterk uiteen. Omdat de volatiliteit vaak zeer sterk is, kan de belegger misschien liever een fonds willen dat op de lange termijn minder winstgevende maar stabiele vooruitzichten biedt en waardoor hij eerder zijn deelbewijzen te gelde kan maken.

Om deze reden zijn alternatieve dakfondsen opgezet. Het opgehaalde kapitaal wordt door de beheerder belegd in een reeks alternatieve fondsen, verdeeld over een serie bekende strategieën. Hij zorgt voor het nodige onderzoek en financial engineering om onderliggende waarden en de beheerders daarvan te selecteren, de risico's te evalueren en de activa over deze verschillende fondsen te verdelen.

Een kenmerk voor de performance van een alternatief dakfonds ten opzichte van de groeicurve van de markt is dat een dakfonds nooit geheel profiteert van de hausse in een periode van groei. In geval van een daling van de markt zal de ne-

gatieve ontwikkeling van een alternatief dakfonds in principe kleiner zijn dan die op de aandelenmarkten. Deze fondsen bieden evenwel geen kapitaalgarantie.

e. Offshore-fondsen

De term 'offshore-fonds' duidt op fondsen die zijn gevestigd in zogeheten 'offshore' gebieden. Bijvoorbeeld: de Britse Maagdeneilanden, de Bahama's, Bermuda, de Kaaimaneilanden, Panama, Jersey en de Nederlandse Antillen. Deze fondsen zijn bijzonder weinig gereguleerd en bieden daarom extra risico.

Specifieke risico's van offshore-fondsen

1. Geen transparantie

De cliënt dient na te gaan of de informatie over offshore-beleggingen gemakkelijk beschikbaar is. Bovendien bestaat er vaak weinig transparantie over de soms complexe strategieën van deze fondsen. Tenslotte begrijpen de beleggers vaak weinig van de strategiewisselingen die kunnen leiden tot een aanzienlijke toeneming van het risico of onderschatten zij dit volledig.

2. Hefboomeffect

Wat betreft het hefboomeffect kunnen beleggingsstrategieën leiden tot verhoogde risico's. Bij gebruik van een hefboomeffect kan bijvoorbeeld een bescheiden marktschommeling al leiden tot aanzienlijke winsten maar ook tot substantiële verliezen. Dit kan resulteren in een volledig verlies van het belegde kapitaal.

3. Mogelijk beperkte liquiditeit

Offshore-beleggingen kennen verschillende liquiditeitsniveaus. De liquiditeit kan zeer beperkt zijn. Inlossingen zijn over het algemeen slechts eenmaal per maand, drie maanden of zelfs eenmaal per jaar mogelijk. Daarnaast kunnen bij de uitvoering van koop- en verkooporders voor deelbewijzen in deze fondsen problemen of vertraging optreden.

Beleggers die geïnteresseerd zijn in alternatieve beleggingen, vooral offshore-fondsen, moeten zich bewust zijn van de risico's. Zij moeten daarom zorgvuldig kennisnemen van het prospectus voordat zij tot een belegging overgaan.

f. Kapitaalfondsen - Risico of Private equity

Het begrip private equity of kapitaalrisico omvat alle activiteiten rond het beleggen in niet-beursgenoteerde ondernemingen gedurende alle stadia van hun ontwikkeling (oprichting, ontwikkeling, overdracht). Het begrip is vooral van toepassing voor het nemen van een initiële positie in beursgenoteerde ondernemingen met het oog op het verwerven, op een later tijdstip, van een aanzienlijke participatie waardoor de beheerder van het private equity-fonds druk kan uitoefenen op de besluiten van de directie.

Het gaat daarbij om gesloten fondsen waarvan de deelbewijzen of aandelen niet liquide zijn. Voor inlossing is over het algemeen de instemming van de beheerder nodig die geheel zelfstandig de wenselijkheid daarvan afweegt.

7. PRIVATE EQUITY

A. KENMERKEN

De notie Private Equity (of "kapitaalinvestering") omvat alle activiteiten die erin bestaan over een langetermijnhorizon te beleggen in niet-beursgenoteerde ondernemingen in alle fasen van hun ontwikkeling.

We onderscheiden verschillende beleggingsstrategieën afhankelijk van het maturiteitsstadium van de vennootschap (oprichting, ontwikkeling, transmissie,...). Elk van deze strategieën beschikt over een welbepaald risicoprofiel en vereist een verschillend expertisetype vanwege de beheerder.

De aard van de beleggingen houdt een beleggingshorizon op de lange termijn in. Door te beleggen in het kapitaal van niet-beursgenoteerde bedrijven, voert de beheerder strategieën in om waarde te creëren die gespreid is over meerdere jaren. Een allocatie in deze activaklasse is bijgevolg gericht op een beperkt deel van het vermogen dat de belegger niet op korte of middellange termijn nodig heeft.

Afgezien van beleggingen die een rechtstreekse of onrechtstreekse inbreng van fondsen in het kapitaal van niet-beursgenoteerde ondernemingen inhouden, omvat de activaklasse in de ruime zin van het woord eveneens strategieën die verband houden met schuldinstrumenten die niet verhandeld worden op gereguleerde markten of die niet uitgegeven worden door beursgenoteerde ondernemingen (zogenaamde "private" schulden), met niet-beursgenoteerde vastgoedactiva (die vaak aangeduid worden met de Engelse termen "Private Equity Real Estate") en meer algemeen met elke beleggingsopportunity voor financiële instrumenten binnen het domein van niet-beursgenoteerde beleggingen. Deze notie kan ook worden toegepast op initiële posities die worden ingenomen in beursgenoteerde ondernemingen met als doel er op een latere datum een belangrijke participatie in te verwerven teneinde de beheerder van een Private Equity-fonds toe te laten te wegen op de beslissingen van de directie.

Aangezien het over het algemeen gaat om gesloten vehikels waarvan de deelbewijzen of aandelen niet liquide zijn, is de terugkoop ervan over het algemeen onderworpen aan het akkoord van de beheerder die het opportune karakter ervan discretionair beoordeelt.

B. RISICO'S

Dit deel heeft als doel de aandacht van beleggers te vestigen op de belangrijkste risico's die inherent zijn aan beleggingen in Private Equity. Alvorens te beleggen in Private Equity is het belangrijk kennis te nemen van de specifieke kenmerken en risico's van voornoemde belegging zoals die beschreven staan in de documentatie die opgesteld wordt door de emitent.

1. Risico op kapitaalverlies

Beleggingen in Private Equity zijn niet gewaarborgd. De belegger kan het volledige of een deel van het belegde kapitaal

> Samenvatting

verliezen wanneer hij intekent op gediversifieerde fondsen of wanneer hij rechtstreeks of onrechtstreeks een belegging of een medebelegging uitvoert in één enkele beoogde entiteit. In het laatste geval neemt het risico op kapitaalverlies toe.

2. Liquiditeitsrisico

De liquiditeit hangt af van de mogelijkheid om een actief al dan niet snel te verkopen. Beleggingen in Private Equity worden door de band genomen uitgevoerd in over het algemeen illiquide niet-beursgenoteerde activa. In het bijzonder kunnen deelbewijzen van Private Equity-fondsen die onderschreven worden door een belegger het voorwerp vormen van een blokkeringsperiode. Bijgevolg kunnen ze gedurende de volledige duur van deze periode niet worden verkocht. Bovendien zijn de deelbewijzen van dergelijke fondsen over het algemeen niet vrij verkoopbaar en bestaat er geen secundaire markt. Het is niet voorzien dat een dergelijke markt zich ontwikkelt. Zo zal het voor een belegger moeilijk zijn om zijn deelbewijzen gedurende de beleggingsperiode te verkopen. Wanneer de belegger erin slaagt om een koper te vinden tijdens zijn belegging, is het doorgaans slechts tegen een korting op de verkoopprijs ten opzichte van de netto-inventariswaarde van het private equity fonds, die varieert naargelang de omstandigheden en zeer hoog kan zijn. Een belegging in Private Equity vereist bijgevolg dat men zich financieel gedurende een lange periode moet engageren.

3. Het risico dat verbonden is aan de waardering van de effecten

De waardering van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten is gebaseerd op de effectieve waarde van deze effecten die met name berekend wordt door verwijzing naar recente betekenisvolle transacties. Een dergelijke waardering kan niet vooruitlopen op de effectieve prijs waartegen de activa later zullen worden verkocht.

4. Risico verbonden aan beleggingen in niet-beursgenoteerde vennootschappen

Beleggingen in niet-beursgenoteerde vennootschappen zijn over het algemeen risicovoller dan beleggingen in beursgenoteerde vennootschappen aangezien niet-beursgenoteerde vennootschappen kleiner kunnen zijn en kwetsbaarder voor wijzigingen die een impact hebben op de markten en de technologieën. Ze zijn vaak afhankelijk van de competenties en het engagement van een klein directieteam. Op het ogenblik van de vereffening van Private Equity-fondsen kunnen deze beleggingen in natura worden uitgekeerd zodat beleggers mogelijk minderheidsaandeelhouders worden. Participaties in niet-beursgenoteerde vennootschappen kunnen moeilijk te verkopen zijn.

5. Kredietrisico

Het kredietrisico is het risico dat de emittent van obligaties of van schuldeffecten deze niet terugbetaalt op de vaste vervaldag, wat leidt tot een daling van de waarde ervan.

6. Risico met betrekking tot "mezzanine" financieringsinstrumenten

Een fonds of ander Private Equity-vehikel kan mogelijk beleggen in mezzanine financieringsinstrumenten die achtergesteld zullen zijn ten opzichte van senior schulden, waardoor een hoger risico op verliezen ontstaat dan bij laatstgenoemden in geval van problemen bij de ontleners/emittent. Algemeen beschouwd hebben de houders van mezzanine-schulden geen recht op welke betaling dan ook in geval van faillissement of vereffening tot de senior schuldeisers volledig betaald zijn. De houders van bevoorrechte aandelen hebben geen recht op enige betaling tot alle schuldeisers volledig betaald zijn. In geval elke uitgevende vennootschap van mezzanine-schuld geen voldoende kasstromen kan genereren om te beantwoorden aan de diensten van de senior schuld, kan het fonds een volledig of gedeeltelijk verlies van het belegde kapitaal lijden.

7. Rente- en wisselkoersrisico's

Afhankelijk van hun beleid kunnen Private Equity-fondsen activa aanhouden die uitgedrukt of blootgesteld zijn aan een veelheid aan valuta's die verschillend zijn van hun referentiemunteenheid. De fondsen zijn bijgevolg blootgesteld aan de schommeling van deze valuta's ten opzichte van deze referentiemunteenheid. De opgevraagde bedragen in afwachting van een belegging, de bedragen die ontvangen worden door het fonds in afwachting van een uitkering aan de beleggers en, meer algemeen beschouwd, de thesaurie, kunnen mogelijk ook onderworpen zijn aan wisselvalligheden als gevolg van het feit dat ze tijdelijk belegd zijn in monetaire beleggingsfondsen, obligatiefondsen of algemene fondsen of in instrumenten die op korte termijn verhandelbaar zijn.

8. Risico verbonden aan de belegging bij engagement

Beleggingen in Private Equity gebeuren vaak door middel van een engagement om een ab initio een vast bedrag vrij te maken over een periode van meerdere jaren op verzoek van de emittent. De belegger aanvaardt dat hij zal dienen te reageren op verzoeken tot stortingen, ongeacht de huidige of verwachte resultaat van de belegging.

3. WOORDENLIJST

A

Aandeel

Eigendomsbewijs voor een deel van het kapitaal van een onderneming dat de houder ervan, de aandeelhouder, recht geeft op medebeheer van de onderneming, stemrecht in de Algemene vergadering van aandeelhouders en, als de resultaten dit toestaan, recht op een deel van de winst van de onderneming. Als het gaat om een beursgenoteerde onderneming, wordt de waarde van het aandeel via de wet van vraag en aanbod vastgesteld op de markt. Aandelen bieden een - niet gegarandeerde- beloning in de vorm van dividend.

Afgeleid product (derivaat)

Een derivaat of afgeleid product is een product waarvan de waarde wordt afgeleid van een onderliggend activum dat kan bestaan uit een financieel instrument, een grondstof of een marktkoers zoals een index, rentetarief, wisselkoers of kredietrisico. Het betreft instrumenten met een tamelijk grote liquiditeit waarmee, volgens de volatiliteit van de onderliggende waarde, dekkingsposities kunnen worden ingenomen. Derivaten hebben een notering volgens marktwaarde en bezitten verschillende kenmerken, volgens de clearingorganisatie die belast is met het toezicht houden op de veiligheid van de transacties.

Arbitrage

Transactie die bestaat uit het verkopen van een activum en het kopen van een ander activum.

B

Beheerder of Vermogensbeheerder

Persoon of onderneming die het feitelijke beheer van een beleggingsfonds of, in ruimere zin, van een vermogen verzorgt.

Beleggingsfonds

Een beleggingsfonds is een onderneming of een organisatie in de vorm van een onverdeeld gezamenlijk bezit die bij een bepaald aantal beleggers geld ophaalt om dit te beleggen in verschillende activa volgens het principe van verdeling van de risico's en om de beleggers te laten profiteren van de resultaten van het activabeheer.

Benchmark

Angelsaksische naam voor de referentie-index die van toepassing is voor het beheer van een bepaald fonds. Fondsen die op traditionele wijze worden beheerd kennen vaak een benchmark of referentie-index waardoor de resultaten van een fonds kunnen worden vergeleken met die van een ruimer aandelenuniversum. De benchmark van een "SICAV" (Frans beleggingsfonds) van Franse aandelen is bijvoorbeeld de CAC 40. De term benchmark wordt meer in het algemeen gebruikt als referentie voor het totale beheer van een portefeuille.

Bewaarrecht

De kosten die een financiële tussenpersoon aanrekent voor het bewaren van effecten.

Blokkeringsperiode

Periode waarin de belegger zijn kapitaal niet mag onttrekken aan het fonds waarin hij heeft belegd.

C

Call (ofwel call-optie)

Contract dat de houder van de call het recht geeft om een onderliggende waarde tegen een vastgestelde prijs, de 'uitoefenprijs', op een vaste datum (de 'uitoefendag') of gedurende een bepaalde periode te kopen. Als tegenprestatie voor dit recht dient de koper een som geld te betalen, 'premie' genoemd.

Closed end-beleggingsfondsen

Beleggingsfonds waarvan alleen een vastgesteld aantal deelnemers deelbewijzen kan verwerven. Een beleggingsfonds wordt als 'closed' beschouwd als inlossing op verzoek niet onmiddellijk kan plaatsvinden. Inlossing is over het algemeen pas mogelijk na een langere periode of zelfs afhankelijk van toestemming van de beheerder. De inschrijver heeft vaak geen andere keus dan te wachten tot de vereffening van het fonds of zijn deelbewijzen aan een derde te verkopen, voorzover het reglement van het fonds dit toestaat.

Coupon

Het bedrag van de vergoeding (de rente) die de houder van een obligatie op geregelde tijdstippen ontvangt. Uitkering van coupons kan plaatsvinden na kortere of langere periodes, de rente wordt soms pas uitbetaald op het moment van de aflossing van de lening nadat deze is gekapitaliseerd met de bedragen van de coupons.

D

Dakfonds

Beleggingsfonds met als doelstelling het beleggen in andere beleggingsfondsen. Dit soort fondsen selecteert de beleggingsfondsen waarin zij beleggen op basis van de resultaten, vergeleken over een langere periode, regio of kwaliteit van de beheerder.

Depositorekening

Rekening waarop de contanten vermeld staan die gedurende een bepaalde tijd niet beschikbaar zijn. Voor het deposito ontvangt de eigenaar van het kapitaal een vaste of variabele rente.

Derivaat

Zie afgeleide producten.

Dividend

Deel van de winst dat pro rata kan worden uitgekeerd aan de houders van aandelen, na een beslissing daarover van het bevoegde orgaan van de onderneming, in principe de Algemene vergadering van aandeelhouders. Elk aandeel geeft recht op een dividend. De onderneming keert alleen dividend uit als zij winst heeft gemaakt. In sommige gevallen kan ook bij verlies dividend worden uitgekeerd door dit te onttrekken aan de reserves die in voorgaande jaren werden opgebouwd.

E

Effecten

Verhandelbare bewijzen op de geldmarkt zoals de aandelen van ondernemingen en andere soortgelijke effecten, obligaties en andere schuldbewijzen die de koper het recht geven deze waarden te verkopen of te doen uitkeren in de vorm van contanten zoals vastgesteld met referentie aan effecten, een valuta, rentetarief of rendement, grondstof of andere indices of maatstaven.

EURIBOR (Euro Interbank Offered Rate)

Rentetarief voor een bepaalde renteperiode, berekend op basis van het gemiddelde van de rentetarieven waartegen eersterangsbanken, geselecteerd door de Europese Bankenuunie, elkaar niet-gegarandeerde kortetermijnkredieten in euro verlenen.

Eeuwigdurende obligaties

Deze obligaties kennen geen vervaldag. Het belegde bedrag wordt dus in theorie nooit aan de belegger terugbetaald. In principe heeft de emittent het recht om de obligatie op een of meerdere overeengekomen vervaldagen terug te betalen.

De coupon van een eeuwigdurende obligatie kan vast of variabel zijn. Deze coupon is hoger dan die van een obligatie met vaste looptijd.

Tegenover dit voordeel staat dat de belegger een veel hoger risico loopt.

Zo behoudt de emittent zich ook het recht voor om in bepaalde omstandigheden de uitkering van een coupon uit te stellen of zelfs te annuleren. Eeuwigdurende obligaties zijn per definitie achtergesteld. Dit betekent dat, in geval van faillissement van de emittent, de houders van eeuwigdurende obligaties pas worden terugbetaald na de houders van klassieke obligaties. Tenslotte: als de houder besluit zijn eeuwigdurende obligatie te verkopen, loopt hij het risico dat hij een lagere koers ontvangt dan op het moment van aankoop.

F

FCP : Fonds commun de placement

(Frans Beleggingsfonds)

Dit is een beleggingsfonds zonder rechtspersoonlijkheid. Door deelbewijzen in een FCP te kopen wordt de belegger

mede-eigenaar van een fonds bestaande uit financiële instrumenten, echter zonder stemrecht. Hij is dus geen aandeelhouder. Een FCP wordt inzake administratie, financieel beheer en boekhouding, vertegenwoordigd en beheerd door een beheersonderneming. Er bestaan verschillende soorten FCP's zoals gemeenschappelijke bedrijfsbeleggingsfondsen, beleggingsfondsen gericht op innovatie, risicobeleggingsfondsen en buurtbeleggingsfondsen.

Financieel instrument

Financiële instrumenten omvatten de volgende categorieën: effecten, geldmarktinstrumenten, deelbewijzen van beleggingsfondsen, afgeleide instrumenten voor overdracht van kredietrisico, optiecontracten, termijncontracten, wisselkoers-contracten, rentetermijncontracten en alle overige contracten met betrekking tot effecten, kapitaal, rente, rendementen of andere afgeleide instrumenten, financiële indices of financiële maatstaven die kunnen worden betaald door fysieke levering of in contanten. Het omvat ook bepaalde grondstofcontracten.

G

Geldmarktinstrumenten

Betreft de categorieën instrumenten die gewoonlijk op de geldmarkt worden verhandeld zoals kasbons, depositocertificaten en handelseffecten.

H

Hefboomeffect

Een hefboomeffect leidt tot vermenigvuldiging van winsten maar ook van verliezen. De belegger probeert, door het beleggen van een klein bedrag, een grotere winst te behalen. Hiervoor worden verschillende technieken gebruikt. Dit kan met name via de verwerving van financiële instrumenten door middel van een krediet of door het nemen van een positie op basis van derivaten of gestructureerde producten.

I

Indexfondsen

Beleggingsfondsen met als doel het repliceren van een of meerdere indices.

Informatieblad, prospectus, algemene voorwaarden

Termen die, naar de aard van het product, worden gebruikt voor de informatieve documenten ten behoeve van de belegger en de spaarder.

Inlossing

Transactie waarbij de inschrijver zijn aandelen of deelbewijzen in een beleggingsfonds verkoopt op basis van de intrinsieke waarde, waar van toepassing verminderd met de kosten en/of commissies.

Inlossingscommissie (ofwel uitstapkosten)

Van toepassing op de verkoop (de inlossing) van bepaalde financiële producten zoals deelbewijzen van beleggingsfondsen.

Inschrijvingscommissie (ofwel instapkosten)

Betreft de kosten die de belegger moet betalen voor de aankoop van bepaalde financiële producten als deelbewijzen van beleggingsfondsen, over het algemeen een percentage van het inschrijvingsbedrag.

Instelling voor collectieve belegging (ICB) in Franse betekenis (Organisme de Placement Collectif)

Een Franse OPC (ICB) kan bestaan als Fonds Commun de Placement (FCP) of als Société d'Investissement à Capital Variable (SICAV). Via een van deze instrumenten kan een belegger zijn risico's spreiden door indirect deel te nemen aan een portefeuille van activa (aandelen, obligaties en andere effecten), samen met -vaak vele- andere beleggers.

Instelling voor collectieve belegging in effecten (ICBE)

Een Franse ICBE (OPCVM) is een gereguleerde OPC met als doel het doen van beleggingen met inzet van bij het publiek verkregen spaarmiddelen. De criteria op basis waarvan deze instellingen kunnen beleggen staan omschreven in een Europese richtlijn die werd omgezet in Luxemburgs recht in Deel I van de Luxemburgse wet inzake ICB's. Dankzij de harmonisatie van de ICBE-regels kunnen deze vrij worden verhandeld binnen de Europese Economische Ruimte (de lidstaten van de EU, IJsland, Liechtenstein en Noorwegen). Deze regels zijn gericht op de bescherming van de beleggers.

Intrinsieke waarde ofwel IW

De waarde die wordt verkregen door het netto activum van een beleggingsfonds te delen door de deelbewijzen of de aandelen in het fonds. Men verkrijgt dan de IW die dient als basis voor inschrijving (de IW plus eventuele instapkosten) en de inlossing (de IW minus eventuele uitstapkosten) van het fonds. De berekeningsperiodes voor de IW zijn afhankelijk van het soort fonds en de omvang ervan.

K

Kapitalisatiefonds

Beleggingsfonds waarvan de inkomsten worden herbelegd in de portefeuille en de intrinsieke waarde van het fonds doen toenemen, d.w.z. de intrinsieke waarde (IW) eventueel na aftrek van de in- en uitstapkosten.

Kasbon

Handelseffect, meestal voor de middellange termijn, uitgegeven door een financiële instelling. Dit soort instrumenten wordt te allen tijde uitgegeven op verzoek van de inschrijvers.

L

London Interbank Offered Rate of L.I.B.O.R.

Rentetarief voor een bepaalde renteperiode, berekend op basis van het gemiddelde van de rentetarieven waartegen eersterangsbanken in Londen, geselecteerd door de Europese Bankenunie, elkaar niet-gegarandeerde kortetermijnkredieten verlenen.

Lopende coupon

Nog niet uitgekeerde rente, aangegroeid sinds de laatste rentevervaldag tot een vastgestelde termijn.

Liquiditeit

De mogelijkheid voor een belegger om de financiële instrumenten in zijn bezit op elk moment tegen marktwaarde te kunnen verkopen.

M

Meerwaarde (op een effect)

De winst die ontstaat uit het verschil tussen de verkoopprijs (waar van toepassing min de uitstapkosten) van een effect en de aanschafwaarde (waar van toepassing plus de instapkosten) ervan.

Minderwaarde (op een effect)

Het verlies dat ontstaat uit het verschil tussen de verkoopprijs van een effect en de aanschafwaarde ervan.

O

Obligaties

Schuldeffect uitgegeven door staten, organisaties en ondernemingen die rechtstreeks financiering zoeken op de financiële markten. Voor obligaties geldt een vergoeding in de vorm van rente, ook wel aangeduid als 'coupon'. De rente kan vast of variabel zijn. Op de lange termijn is het rendement voor de belegger in obligaties lager dan in het geval van aandelen, omdat het risico voor de obligatiebelegger minder is en de vergoeding contractueel wordt geregeld. Obligaties van bepaalde staten (OAT voor Frankrijk, OLO voor België, BUND voor Duitsland) worden als (vrijwel) risicoloos beschouwd.

Onderliggende waarde of Onderliggend activum

Elk activum dat van invloed is op de performanceontwikkeling van een financieel instrument in bezit van een belegger. Dit kan met name betreffen: een index, aandeel, mandje aandelen, obligatie, rentetarief of valuta.

Open end-beleggingsfondsen

Beleggingsfonds dat op verzoek aandelen beschikbaar stelt, zowel voor aan- als verkoop. Het aantal deelnemers is dus theoretisch onbeperkt.

Opkomende markten

Betreft de markten van landen waarvan het bbp per inwoner lager is dan dat van ontwikkelde landen maar die een snelle economische groei kennen en waarvan het levenspeil en de economische structuur tenderen in de richting van die van ontwikkelde landen.

Optie

Een optie is een contract dat de koper het recht geeft –zij het niet de verplichting– om door middel van betaling van een premie een bepaald financieel activum te kopen (koopoptie ofwel call-optie) of te verkopen (verkoopoptie ofwel put-optie) tegen een bepaalde koers op een bepaalde uitoefendag (of gedurende een bepaalde looptijd). De verkoper van de optie verplicht zich om bij uitoefening van de optie het activum tegen de afgesproken voorwaarden te verkopen (koopoptie) of te kopen (verkoopoptie).

Order doorgeven

Voor het doorgeven van een koop- of verkooporder voor een financieel instrument moet de cliënt beschikken over een effectenrekening bij een financiële instelling (bank, beursmakelaar, online-makelaar). Om de order te kunnen uitvoeren moet de instelling beschikken over een reeks gegevens:

- Het soort transactie: koop of verkoop;
- Naam van de emittent;
- Zo mogelijk de ISIN-code;
- Het soort effect: bijvoorbeeld aandeel of obligatie;
- Het soort markt (bijv. eerste markt, secundaire markt);
- Aantal effecten;
- Koerslimiet, bijv. dag.

OTC (Over-The-Counter)

Aanduiding voor de onderhandse markt waarbij kopers en verkopers rechtstreeks transacties kunnen doen. Dit in tegenstelling tot de georganiseerde markt waar de markt zelf tegenpartij is voor de transacties.

P

Performance

De winst of het verlies op een bepaald financieel instrument, gemeten over een bepaalde periode. Indien berekend als percentage wordt rekening gehouden met twee elementen: de ontwikkeling van het kapitaal en de inkomsten.

Portefeuille

Het totaal van de financiële instrumenten, contanten en andere activa in bezit van een persoon.

Premie (warrant – optie)

De premie (premie ofwel koers van de warrant of de optie) is de prijs waartegen de warrant of de optie kan worden gekocht.

Het bedrag van de premie wordt berekend op basis van een evaluatiemodel dat rekening houdt met verschillende parameters: tijd, volatiliteit, uitoefenprijs of strike, koers van de onderliggende waarde.

Put (afkorting van 'put optie')

Verhandelbare verkoopoptie die kan worden gekocht of verkocht. Bij de aankoop van een put gaat men uit van een koersdaling van de onderliggende waarde: de belegger betaalt hiervoor bij aankoop van de put een premie die hem het recht geeft het dragende instrument te verkopen tegen een prijs die wordt vastgesteld in het contract (de uitoefenprijs). Hij wapent zich aldus tegen een koersdaling van de onderliggende waarde. Bij verkoop van een put gaat men echter uit van een neutrale of zelfs opwaartse koersontwikkeling: als de koers van de onderliggende waarde stijgt is, heeft de koper er geen belang bij zijn optie uit te oefenen en is de verkoper van zijn plicht ontslagen: hij wint dan de waarde van de premie.

R

Reële activa

Een belegging in reële activa komt overeen met het verwerven van tastbare goederen zoals vastgoed, land, edelmetalen en handelswaar. Het begrip is tegengesteld aan een belegging in financiële instrumenten als aandelen, obligaties enz.

S

Short selling

Short selling is het verkopen van effecten die men niet in bezit heeft, om zo te kunnen profiteren van een daling van de beurskoers.

SICAV

Fransse vorm van een beleggingsfonds met rechtspersoonlijkheid: Société d'Investissement à Capital Variable (Beleggingsvennootschap met veranderlijk kapitaal - BEVEK). Een SICAV is een beleggingsfonds met als doel het collectief beheren van een portefeuille van financiële instrumenten voor rekening van de inschrijvers. Sommige SICAV's kunnen beleggen in derivaten. Het kapitaal wordt verdeeld over een bepaald aantal aandelen of deelbewijzen, al naargelang de inschrijvingen en inlossingen. Elk aandeel of deelbewijs heeft een intrinsieke waarde (de IW of wel Intrinsieke waarde), regelmatig berekend (per dag, week of maand) waardoor voor elke inschrijving het geactualiseerde beleggingsbedrag kan worden vastgesteld (het aantal aandelen vermenigvuldigd met de IW).

Strike

Zie Uitoefenprijs.

T

Termijnwisselcontract

Transactie op grond waarvan de partijen valuta's uitwisselen (door een bepaalde valuta te kopen of te verkopen voor een andere valuta) op een datum die gezamenlijk wordt vastgesteld tegen een koers -een prijs- die op het moment van de transactie wordt overeengekomen. De koers wordt termijn-prijs genoemd. Banken stellen voor de voornaamste valuta's termijn-prijzen vast.

Tracker (of Trackerfonds)

Trackers lijken sterk op indexfondsen maar hebben als bijzondere kenmerken: de koop of verkoop van een tracker brengt geen in- of uitstapkosten met zich mee, de beheerskosten zijn vaak beperkt; aan- en verkoop zijn gedurende werkdagen in real time mogelijk. Omdat de tracker zo goed mogelijk de performance van een index probeert te volgen kan er geen sprake zijn van een hogere performance dan die van de betreffende index.

U

Uitkeringsfonds

Beleggingsfonds waarvan de inkomsten in de vorm van dividend worden uitgekeerd aan de beleggers.

Uitoefenprijs (strike)

Koers waartegen het mogelijk is bij het uitoefenen van een optie de onderliggende waarde (aandeel, index, enz.) te kopen (call) of verkopen (put).

Uitstapkosten

Zie Inlossingscommissie

Uitvoeringsbericht

Document verstrekt door een financiële tussenpersoon naar aanleiding van een transactie op een financieel instrument. Ook wel genoemd: transactiebericht.

Dit bericht vermeldt alle kenmerken van de uitgevoerde order.

W

Warrant

Een warrant is een financieel instrument, uitgegeven door een kredietinstelling, dat aan de houder ervan het kooprecht (call warrant) of het verkooprecht (put warrant) van een bepaald financieel activum (het onderliggende activum: aandeel, index, obligatie, valuta) tegen een bepaalde prijs (de uitoefenprijs ofwel de strike) op een bepaalde dag (de uitoefendag) verleent.

Dit document heeft tot doel de cliënten informatie van algemene aard te verstrekken over de voornaamste financiële instrumenten die op de effectenmarkten verkrijgbaar zijn en geeft een beschrijving van de verschillende soorten daarmee verbonden risico's.

Het betreft geen volledige beschrijving. Dit document pretendeert geen volledige beschrijving van de bestaande financiële instrumenten noch van de daarmee verbonden risico's te geven.

Cliënten dienen, voordat zij besluiten tot een belegging, met name rekening te houden met hun kennis van mogelijke risico's en met hun doelstellingen en totale vermogenspositie.

V2026-03

CA Indosuez Wealth (Europe) – société anonyme

39, Allée Scheffer
L-2520 Luxembourg
Adresse postale BP 1104
L-1011 Luxembourg

T +352 24 67 1
F +352 24 67 8000
Adr. Swift AGRILULA
R.C.S Luxembourg B91986

www.ca-indosuez.com

> Samenvatting